

**PLÁN UPLATŇOVANIA
ŠTANDARDOV DODRŽIAVANIA ZÁKAZU SEGREGÁCIE VO VÝCHOVE A
VZDELÁVANÍ**

Názov školy: Škola umeleckého priemyslu, Vodárenská 3, Prešov
Obdobie plánu: školský rok 2026/2027

I. Identifikácia a analýza aktuálneho stavu

Škola umeleckého priemyslu, Vodárenská 3, Prešov pri dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní postupuje v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších predpisov, zákonom č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov a podľa Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní vydaných Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie sú zapracované do školského poriadku školy v samostatnom článku upravujúcom dodržiavanie zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní. Tento plán nadväzuje na uvedené ustanovenia školského poriadku a konkretizuje spôsob ich uplatňovania v podmienkach školy v školskom roku 2026/2027.

Škola rešpektuje princíp rovnakého zaobchádzania, zákazu diskriminácie a zákazu segregácie a vytvára podmienky na zabezpečenie rovného prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu pre všetkých žiakov bez ohľadu na ich sociálne, ekonomické, rodinné, zdravotné, kultúrne, jazykové alebo iné postavenie alebo okolnosti.

Pri uplatňovaní Štandardov škola venuje pozornosť najmä:

- priestorovej desegregácii,
- organizačnej desegregácii,
- sociálnej desegregácii.

Škola zabezpečuje rovný a nediskriminačný prístup žiakov k priestorom školy, vzdelávaniu, školským aktivitám, materiálnym a technickým zdrojom a ďalším možnostiam poskytovaným školou. Pri organizácii výchovno-vzdelávacieho procesu nevytvára skupiny žiakov spôsobom, ktorý by viedol k ich nedovolenému oddeľovaniu alebo vylučovaniu na základe chráneného dôvodu.

Škola sa dlhodobo usiluje o vytváranie inkluzívneho a bezpečného prostredia, v ktorom má každý žiak možnosť plnohodnotne sa zapájať do výchovno-vzdelávacieho procesu, školských aktivít a života školy.

V školskom roku 2025/2026 boli v rámci uplatňovania Štandardov realizované najmä:

- monitorovanie vnímania rovnosti, spravodlivosti a inkluzívnej klímy žiakmi prostredníctvom dotazníkov,
- reflexívne rozhovory so žiakmi a triednymi kolektívami,
- vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov v oblasti inkluzívneho prístupu.

Z realizovaného monitorovania a hodnotenia nevyplynuli závažné problémy v oblasti rovnosti, inklúzie ani rizika segregácie. Škola preto v čase vypracovania plánu neeviduje konkrétny

segregačný jav vyžadujúci prijatie nápravných opatrení. Naďalej však považuje za potrebné preventívne a systematicky rozvíjať inkluzívnu kultúru školy, monitorovať možné riziká segregácie a v prípade ich identifikácie bezodkladne prijímať primerané opatrenia.

Pre školský rok 2026/2027 sa škola zameria najmä na posilnenie participácie žiakov, prevenciu sociálneho vylúčovania, podporu rešpektujúcej komunikácie, systematické monitorovanie školskej klímy a rozvoj kompetencií zamestnancov školy.

II. Ciele a vízia plánu

Vízia: „Všetci sme si rovní a máme rovnaké šance na úspech.“

Škola chce naďalej budovať školské prostredie založené na rešpekte, dôstojnosti, rovnosti príležitostí, otvorenej komunikácii a aktívnej účasti všetkých žiakov.

Hlavný cieľ

Systematicky predchádzať vzniku segregácie a diskriminácie vo výchove a vzdelávaní, identifikovať možné riziká segregácie a vytvárať podmienky, v ktorých sa každý žiak môže plnohodnotne zapájať do vzdelávania a života školy.

Čiastkové ciele na školský rok 2026/2027

1. Posilňovať participáciu žiakov na vytváraní a hodnotení školského prostredia.
2. Systematicky monitorovať školskú klímu, vzťahy medzi žiakmi a vnímanie rovnosti a spravodlivosti.
3. Predchádzať sociálnemu vylúčeniu, šikane, diskriminačnému správaniu a nedovolenému oddeľovaniu žiakov.
4. Zabezpečovať rovný prístup žiakov k priestorom školy, vzdelávacím možnostiam, školským aktivitám, materiálnemu a technickému vybaveniu a ďalším zdrojom školy.
5. Podporovať rešpektujúcu komunikáciu a spoluprácu medzi žiakmi s rozdielnymi potrebami, skúsenosťami a sociálnym či kultúrnym zázemím.
6. Rozvíjať odborné kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov v oblasti inkluzívneho vzdelávania a prevencie segregácie.
7. Posilňovať spoluprácu školy so zákonnými zástupcami a odbornými partnermi.
8. Priebežne vyhodnocovať prijaté opatrenia a podľa výsledkov monitorovania ich upravovať.

III. Kroky na uplatňovanie a zlepšovanie Štandardov

1. Oblasť: Participácia žiakov a sociálna desegregácia

Opatrenie: Posilniť možnosť žiakov vyjadrovať sa k otázkam školského života, rovného zaobchádzania a inkluzívnej klímy.

Aktivity:

- realizácia minimálne jedného skupinového alebo triedneho diskusného fóra počas školského roka,
- zisťovanie názorov žiakov na bezpečie, rešpekt, rovnosť a možnosti zapojenia sa do života školy,
- vytvorenie priestoru na podávanie podnetov žiakmi,
- sledovanie možných prejavov sociálneho vylúčovania alebo izolácie jednotlivcov alebo skupín žiakov,
- prerokovanie relevantných podnetov s vedením školy a príslušnými zamestnancami.

Zodpovednosť: vedenie školy, výchovný poradca, triedni učitelia.

Termín: 09/2026 – 06/2027.

Ukazovateľ: uskutočnené minimálne jedno participatívne fórum a evidencia relevantných podnetov žiakov.

2. Oblasť: Monitorovanie školskej klímy a rizika segregácie

Opatrenie: Pokračovať v systematickom monitorovaní rovnosti, spravodlivosti, pocitu prijatia žiakov a možného rizika segregácie.

Aktivity:

- realizácia anonymného dotazníka pre žiakov minimálne dvakrát počas školského roka,
- reflexívne rozhovory s triednymi kolektívami,
- sledovanie opakujúcich sa podnetov týkajúcich sa vylúčovania, šikany, diskriminácie, nerovného zaobchádzania alebo nedovoleného oddeľovania žiakov,
- sledovanie rovného zapojenia žiakov do školských a mimoškolských aktivít,
- vyhodnotenie výsledkov a prijatie preventívnych alebo nápravných opatrení podľa zistení.

Zodpovednosť: výchovný poradca, školský psychológ, triedni učitelia.

Termín: 11/2026 a 04/2027.

Ukazovateľ: spracované výsledky monitorovania a prijaté opatrenia podľa zistení.

3. Oblasť: Prevencia sociálneho vylučovania, diskriminácie a šikanovania

Opatrenie: Posilniť preventívne aktivity zamerané na rešpektujúce vzťahy medzi žiakmi a predchádzanie sociálnemu vylučovaniu.

Aktivity:

- realizácia triednických aktivít zameraných na rešpekt, spoluprácu a prijímanie odlišností,
- podpora tímových a kooperatívnych aktivít umožňujúcich zapojenie všetkých žiakov,
- včasná identifikácia prípadov sociálneho vylučovania, diskriminácie, šikanovania, kyberšikanovania alebo nevhodných vzťahov v kolektíve,
- individuálna a skupinová intervencia podľa potreby,
- pri podozrení zo šikanovania alebo kyberšikanovania postup podľa školského poriadku a Smernice MŠVVaM SR č. 1/2025 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a v školských zariadeniach,
- spolupráca so zariadením poradenstva a prevencie a ďalšími príslušnými subjektmi podľa potreby.

Zodpovednosť: triedni učitelia, výchovný poradca, školský psychológ.

Termín: priebežne počas školského roka 2026/2027.

Ukazovateľ: realizované preventívne aktivity a evidencia riešených podnetov.

4. Oblasť: Priestorová a organizačná desegregácia

Opatrenie: Zabezpečovať rovný prístup všetkých žiakov k priestorom, vzdelávaniu, školským aktivitám a zdrojom školy a predchádzať nedovolenému oddeľovaniu žiakov.

Aktivity:

- zabezpečovanie rovného prístupu žiakov do priestorov určených na výchovu a vzdelávanie a ďalšie školské aktivity,
- nevytváranie priestorov alebo režimov určených na nedovolené oddeľovanie skupín žiakov na základe chráneného dôvodu,
- vytváranie tried, skupín a pracovných tímov podľa objektívnych, pedagogicky odôvodnených a nediskriminačných kritérií,
- zabezpečenie rovného prístupu k materiálnemu, technickému a priestorovému vybaveniu školy,

- zabezpečenie rovnej možnosti zapájať sa do školských podujatí, súťaží, projektov, kurzov, umeleckých aktivít a ďalších činností školy,
- priebežné sledovanie organizačných postupov školy z hľadiska možného vzniku neodôvodneného oddeľovania žiakov.

Zodpovednosť: vedenie školy, pedagogickí a odborní zamestnanci.

Termín: priebežne počas školského roka 2026/2027.

Ukazovateľ: nezistené prípady nedovoleného priestorového alebo organizačného oddeľovania žiakov; pri identifikácii rizika prijaté a zdokumentované opatrenia.

5. Oblasť: Inkluzívna pedagogická prax

Opatrenie: Rozvíjať využívanie postupov podporujúcich zapojenie všetkých žiakov do vzdelávania.

Aktivity:

- využívanie diferencovaných a kooperatívnych foriem práce,
- primerané prispôsobovanie vzdelávacích postupov individuálnym potrebám žiakov v súlade s právnymi predpismi a poskytovanými podpornými opatreniami,
- zdieľanie príkladov dobrej praxe medzi pedagogickými zamestnancami,
- podpora vzájomnej spolupráce pedagogických a odborných zamestnancov pri riešení individuálnych potrieb žiakov,
- dbanie na to, aby poskytovanie podpory žiakovi neviedlo k jeho neodôvodnenej izolácii od ostatných žiakov.

Zodpovednosť: vedenie školy, pedagogickí a odborní zamestnanci.

Termín: priebežne počas školského roka 2026/2027.

Ukazovateľ: zrealizované odborné alebo pracovné stretnutie a zdieľanie minimálne dvoch príkladov dobrej praxe.

6. Oblasť: Vzdelávanie zamestnancov

Opatrenie: Naďalej zvyšovať odborné kompetencie zamestnancov v oblasti inkluzívneho vzdelávania, rovného zaobchádzania a prevencie segregácie.

Aktivity:

- účasť pedagogických a odborných zamestnancov na dostupných vzdelávaníach a metodických aktivitách,

- oboznámenie zamestnancov s aktuálnymi materiálmi MŠVVaM SR týkajúcimi sa desegregácie a inkluzívneho vzdelávania,
- využívanie Metodickéj príručky desegregácie vo výchove a vzdelávaní a Manuálu a monitoringu uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie,
- zdieľanie získaných poznatkov v rámci pracovných alebo pedagogických porád.

Zodpovednosť: vedenie školy, pedagogickí a odborní zamestnanci.

Termín: priebežne počas školského roka 2026/2027.

Ukazovateľ: minimálne jedno vzdelávanie alebo odborná aktivita a následné zdieľanie získaných poznatkov.

7. Oblasť: Spolupráca so zákonnými zástupcami

Opatrenie: Posilniť komunikáciu školy so zákonnými zástupcami a vytvárať priestor na ich spätnú väzbu.

Aktivity:

- poskytovanie informácií zákonným zástupcom o možnostiach podpory žiakov,
- získavanie spätnej väzby od zákonných zástupcov,
- individuálna komunikácia pri identifikácii potrieb alebo rizika sociálneho vylúčenia žiaka,
- podľa potreby spolupráca so zariadením poradenstva a prevencie a ďalšími odbornými subjektmi.

Zodpovednosť: vedenie školy, výchovný poradca, triedni učitelia.

Termín: priebežne počas školského roka 2026/2027.

Ukazovateľ: realizované konzultácie a získaná spätná väzba od zákonných zástupcov.

IV. Podpora a spolupráca

Škola bude podľa potreby spolupracovať s odbornými a partnerskými organizáciami, ktoré môžu poskytnúť metodickú, odbornú alebo poradenskú podporu pri vytváraní inkluzívneho prostredia a pri prevencii alebo riešení rizika segregácie.

Medzi partnerov patria podľa potreby najmä:

- Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky,
- Národný inštitút vzdelávania a mládeže (NIVaM),

- príslušný regionálny úrad školskej správy,
- zariadenie poradenstva a prevencie,
- zriaďovateľ školy,
- relevantné odborné, neziskové a komunitné organizácie.

Škola bude využívať najmä Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní, Manuál a monitoring uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní, Metodickú príručku desegregácie vo výchove a vzdelávaní a ďalšie aktuálne metodické materiály MŠVVaM SR.

V. Zapojenie zákonných zástupcov a komunity

Škola bude pokračovať v budovaní partnerského vzťahu so zákonnými zástupcami žiakov.

V školskom roku 2026/2027 sa zameria najmä na:

- otvorenú a pravidelnú komunikáciu so zákonnými zástupcami,
- poskytovanie informácií o možnostiach podpory žiakov,
- vytváranie priestoru na spätnú väzbu,
- zapájanie zákonných zástupcov do vybraných školských aktivít,
- spoluprácu s odbornými a komunitnými partnermi podľa potrieb školy.

Cieľom je vytvárať dôveru medzi školou a rodinou a zabezpečiť, aby prípadné problémy, prejavy nerovného zaobchádzania alebo riziká segregácie boli identifikované a riešené včas.

VI. Vyhodnocovanie plánu

Plán uplatňovania Štandardov bude priebežne monitorovaný a vyhodnotený na konci školského roka 2026/2027.

Pri vyhodnotení škola posúdi najmä:

- realizáciu naplánovaných opatrení,
- výsledky dotazníkov a reflexívnych rozhovorov,
- podnety žiakov, zákonných zástupcov a zamestnancov,
- prípadný výskyt situácií súvisiacich s diskrimináciou, segregáciou, sociálnym vylučovaním alebo nerovným zaobchádzaním,

- rovnosť prístupu žiakov k priestorom, aktivitám a zdrojom školy,
- spôsob vytvárania skupín a zapájania žiakov do školských aktivít,
- účasť zamestnancov na vzdelávaní,
- účinnosť prijatých preventívnych alebo nápravných opatrení.

Ak sa počas školského roka identifikuje riziko segregácie alebo segregáčného konania, škola prijme primerané opatrenia bez čakania na záverečné vyhodnotenie plánu. Prijaté opatrenia a ich účinnosť následne zohľadní pri vyhodnotení plánu.

Na základe výsledkov hodnotenia škola určí opatrenia a priority pre nasledujúci školský rok.

VII. Záverečné zhodnotenie východiskového stavu

Na základe monitorovania realizovaného v školskom roku 2025/2026 škola nezaznamenala závažné problémy súvisiace so segregáciou alebo nerovným zaobchádzaním a neidentifikovala konkrétny segregáčny jav vyžadujúci nápravné opatrenia.

Z tohto dôvodu sa Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie na školský rok 2026/2027 orientuje predovšetkým na prevenciu, identifikáciu možných rizík, systematické monitorovanie a ďalšie skvalitňovanie inkluzívnej kultúry školy.

Plán je vykonávacím a plánovacím dokumentom nadväzujúcim na Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní zapracované v školskom poriadku školy. V prípade zmeny príslušných právnych predpisov alebo záväzných dokumentov MŠVVaM SR bude plán podľa potreby aktualizovaný.

V Prešove dňa: 01.09.2026

Bc. Mgr. Ingrid Šoltysová
riaditeľka školy